

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για την ένταξη πράξεων και επιλεξιμότητα δαπανών της υπό - παρέμβασης Π3-77-4.1-9.1 του ΣΣ ΚΑΠ »

Νομοθετικό Πλαίσιο Εφαρμογής:

1. Ο ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’61) και ιδίως την παρ. 32 του άρθρου 63.
2. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.
3. Η υπ’ αρ. 39443/12.02.2025 απόφαση Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων “Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.” (Β’ 770).
4. Η υπ’ αρ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β’ 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ’ αριθ. 1571/11-05-2023 (Β’ 3222), 2250/25-07-2023 (Β’ 4717) και 382354/04-12-2024 (Β’ 6735) όμοιες

αποφάσεις.

5. Η υπ' αρ. 4760/23.06.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», με την οποία διορίζεται ο Δημήτριος Παπαγιαννίδης του Οδυσσέα Γενικός Γραμματέας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων (Υ.Ο.Δ.Δ. 483).
6. Η υπ' αρ. 3506/18-12-2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)» (Β' 7144).

Η παρούσα εγκύκλιος αποσκοπεί:

1. στην παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων προς τις Ομάδες Τοπικής Δράσης, (εφεξής ΟΤΔ) και τους λοιπούς φορείς, στους οποίους εκχωρούνται σχετικές αρμοδιότητες για την εφαρμογή των άρθρων 36 και 37 της υπ' αρ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων “Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ.” (Β' 770), σχετικά με τους όρους ένταξης της υπο – παρέμβασης Π3-77-4.1-9.1 και τους όρους επιλεξιμότητας των λειτουργικών δαπανών,
2. στην παροχή διευκρινίσεων επί του συνόλου των απαιτούμενων δαπανών για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος που εμπίπτουν/περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών,
3. στην παροχή παραδειγμάτων σχετικά με το μέσο κόστος αμοιβών προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης και σχέση εργασίας και
4. στην παροχή υποδειγμάτων που θα συνοδεύουν το αίτημα πληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. Ένταξη πράξεων

1. Στο άρθρο 38 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων « Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 770), προβλέπεται η ένταξη Τεχνικού Δελτίου Πράξης στην υπο - παρέμβαση Π3-77-4.1-9.1 του ΣΣ ΚΑΠ. Σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.2.10 της υπ' αρ. 1040/28.3.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (Β'2179), η πρόταση που υποβάλλει η κάθε υποψήφια ΟΤΔ, στο πλαίσιο της πρόσκλησης για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων για την προγραμματική περίοδο 2023-2027, επέχει θέση αίτησης στήριξης στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης Π3-77-4.1-9.1 του ΣΣ ΚΑΠ. Σε εφαρμογή του άρθρου 38 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων , εξειδικεύονται το υπόδειγμα του αιτήματος της ΟΤΔ για την ένταξη του ΤΔΠ στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-9.1. Για το σκοπό αυτό, οι ΟΤΔ υποβάλλουν ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣ ΚΑΠ), συνοπτικά στοιχεία της πρότασης, σύμφωνα με τη Διαδικασία Ι.2.10 του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) καθώς και τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- α. Πίνακα όπου θα καταγράφονται τα στελέχη του Υπηρεσιακού πυρήνα, η θέση τους (Συντονιστής / Στέλεχος), η ειδικότητα, η σχέση εργασίας, το επίπεδο εκπαίδευσης καθώς και το ποσοστό απασχόλησης στο πρόγραμμα (συν. 1)
- β. Πίνακα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις εργασίας (συν. 2)
- γ. Πίνακα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις έργου (συν. 3)

- δ. Πίνακα προϋπολογισμού κόστους προσωπικού σε ετήσια βάση για το σύνολο της προγραμματικής περιόδου. Για τη σύνταξη του πίνακα προϋπολογισμού θα λάβει υπόψη ότι η δημόσια δαπάνη της υπο – παρέμβασης Π3-77-4.1-9.1 είναι το 25% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος (συν. 4).
- ε. Πίνακα προϋπολογισμού δαπανών σε ετήσια βάση για το σύνολο της προγραμματικής περιόδου. Για τη σύνταξη του πίνακα προϋπολογισμού θα λάβει υπόψη ότι η δημόσια δαπάνη της υπο – παρέμβασης Π3-77-4.1-9.1 είναι το 25% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος (συν. 5).
- στ. Πρόγραμμα εμπύχωσης κατ’ έτος για το σύνολο της προγραμματικής περιόδου.
2. Ο διοικητικός έλεγχος της αίτησης στήριξης γίνεται στο ΟΠΣ ΚΑΠ και ταυτίζεται με τη συνολική αξιολόγηση της αντίστοιχης πρότασης. Συγκεκριμένα στην καρτέλα «Αξιολόγηση Αίτησης Στήριξης» στο πεδίο «Αναφορά Αξιολόγησης» αναρτάται το έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών σχετικά με τα «Αποτελέσματα εξέτασης ενστάσεων στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ». Το ίδιο έγγραφο αναρτάται και στην καρτέλα «Πίνακας Κατάταξης» στο πεδίο «Απόφαση».
3. Ο φορέας στον οποίο έχει εκχωρηθεί η αρμοδιότητα εντάσσει την πράξη στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-9.1, εκδίδοντας σχετική απόφαση ένταξης σύμφωνα με τη Διαδικασία Ι.2.10 του ΣΔΕ, με συνημμένους τους πίνακες της παρ. 1. Η απόφαση ένταξης αναρτάται στο ΟΠΣΑΑ. Η απόφαση αναρτάται στο ΟΠΣ ΚΑΠ στην καρτέλα «Απόφαση Ένταξης».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ. Επιλέξιμες Δαπάνες

1. Σύμφωνα με το άρθρο 37 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επιλέξιμες δαπάνες για την υπο – παρέμβαση Π3-77-4.1-9.1 είναι δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος.
2. Με βάση τη μελέτη απλοποιημένου κόστους που προβλέπεται στο άρθρο 36 της ως άνω απόφασης, οι δαπάνες διακρίνονται σε:
 - α. Δαπάνες προσωπικού και
 - β. Λοιπές δαπάνες (μετακινήσεις, πάγια και λοιπός εξοπλισμός - λειτουργικές δαπάνες, εκπόνηση μελετών – παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, ενέργειες εμπύχωσης, ενέργειες επιμόρφωσης – συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες)

α. Δαπάνες προσωπικού

1. Σε εφαρμογή της παρ. 1 του Κεφαλαίου Α του άρθρου 37 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η ΟΤΔ οφείλει να διαθέτει κατάλληλο υπηρεσιακό πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.
2. Μετά τη δημοσίευση της υπ' αρ. 39443/12.2.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εκδίδεται απόφαση του Δ.Σ., κατόπιν εισήγησης της ΕΔΠ, με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο ΤΠ και το ποσοστό απασχόλησής του, ενώ τα καθήκοντά του προσωπικού σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του ΤΠ και ο χρόνος απασχόλησής του καθορίζεται με απόφαση της ΕΔΠ.
3. Σε όμοια απόφαση ορίζεται ο συντονιστής του Τοπικού προγράμματος, ο οποίος έχει μηνιαίο ποσοστό απασχόλησης στο ΤΠ τουλάχιστον 30% έως τις 31.12.2025 και τουλάχιστον 50% από 1.1.2026. Ο λοιπός υπηρεσιακός πυρήνας συμπληρώνεται μέχρι την έναρξη της αξιολόγησης

των προτάσεων της 1^{ης} πρόσκλησης των ΟΤΔ, στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ.

4. Το προσωπικό που θα απασχολήσει η ΟΤΔ για την υλοποίηση του ΤΠ δύναται να είναι:
 - α. Το τακτικό προσωπικό της ΟΤΔ που συνδέεται μαζί της με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου).
 - β. Τυχόν έκτακτο προσωπικό που απασχολείται από την ΟΤΔ με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης),
 - γ. Προσωπικό που έχει αποσπαστεί ή διατεθεί από φορείς Γενικής Κυβέρνησης και ΝΠΔΔ και γενικά προσωπικό που με κάθε νόμιμη διαδικασία απασχολείται στην ΟΤΔ.
 - δ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να γίνει αποδεκτή και η σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών (όταν τα πρόσωπα παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο χώρο της ΟΤΔ, όπως και το υπόλοιπο προσωπικό και το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας είναι τέτοιο που εξομοιώνεται με εργασία), ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το είδος εκπαίδευσης, η αποκλειστική ή μερική απασχόληση στο ΤΠ, ως προς το ΕΓΤΑΑ, το αντικείμενο της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα του ΤΠ και η αμοιβή.
 - ε. Φυσικά πρόσωπα που συμβάλλονται με την ΟΤΔ με σύμβαση μίσθωσης έργου υπό τον όρο ότι ισχύουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:
 - α. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με το ΤΠ, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος

εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες του ΤΠ για την οποία συνάπτεται.

- β. Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΟΤΔ και στις εγκαταστάσεις της ΟΤΔ. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια του ΤΠ.
 - γ. Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στην ΟΤΔ.
 - δ. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι μη επιλέξιμη.
 - ε. Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες της ΟΤΔ. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.
5. Για την ορθή καταχώρηση των μισθολογικών δαπανών επισυνάπτεται υπόδειγμα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις μισθωτής εργασίας (Υπόδειγμα 2) και υπόδειγμα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις έργου (Υπόδειγμα 3)
6. Το μέγιστο επιλέξιμο ποσό δαπανών προσωπικού για χρηματοδότηση από την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-9.1 είναι το άθροισμα του μέσου κόστους αμοιβών ανά επίπεδο εκπαίδευσης και σχέση εργασίας για το σύνολο των στελεχών του υπηρεσιακού πυρήνα σύμφωνα με τον Πίνακα 1. Αυτό σημαίνει ότι το κόστος αμοιβής ανά επίπεδο εκπαίδευσης και σχέση εργασίας για κάθε στέλεχος του υπηρεσιακού πυρήνα μπορεί να διαφέρει από τα ποσά του Πίνακα 1 από ΟΤΔ σε ΟΤΔ αλλά και για την

ίδια ειδικότητα στην ίδια την ΟΤΔ. Στην περίπτωση που το άθροισμα του κόστους της ΟΤΔ για το σύνολο των ατόμων του υπηρεσιακού πυρήνα (στήλη Α) είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο άθροισμα των ποσών του Πίνακα 1 (στήλη Β), επιλέξιμο είναι το μικρότερο ποσό δηλ. στήλη Β (Βλ Παράδειγμα 1). Στην περίπτωση που το άθροισμα του κόστους της ΟΤΔ για το σύνολο των ατόμων του υπηρεσιακού πυρήνα είναι μικρότερο από το αντίστοιχο άθροισμα των ποσών του Πίνακα 1, επιλέξιμο είναι το μικρότερο ποσό δηλ. στήλη Α (βλ. Παράδειγμα 2). Τα παραπάνω ποσά αφορούν σε πλήρη απασχόληση. Σε περιπτώσεις επιμερισμού τα ποσά αυτά μειώνονται αναλογικά.

Πίνακας 1: Μέσο κόστος αμοιβών προσωπικού ανά επίπεδο εκπαίδευσης και σχέση εργασίας

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μέσο κόστος αμοιβών σε €
Συντονιστής	Σύμβασης εργασίας	4.300,00
	ΣΜΕ	3.450,00
Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ)	Σύμβασης εργασίας	2.950,00
	ΣΜΕ	2.300,00
Τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ)	Σύμβασης εργασίας	2.650,00
	ΣΜΕ	2.150,00
Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΔΕ)	Σύμβασης εργασίας	2.250,00
	ΣΜΕ	1.250,00

Παράδειγμα 1:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ Σ	Κόστος αμοιβών για την ΟΤΔ σε €	Μέσο κόστος αμοιβών σε σχέση με τον Πίνακα 1	Επιλέξιμο ποσό αμοιβών προσωπικού σε €
		(Α)	(Β)	
Συντονιστής (Γεωτεχνικός)	Σύμβαση ς εργασίας	4.500,00	4.300,00	11.550 €
Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) (Μηχανικός)	ΣΜΕ	2.700,00	2.300,00	
Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) (Μηχανικός)	ΣΜΕ	2.000,00	2.300,00	
Τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ) (Οικονομολόγος)	Σύμβαση ς εργασίας	2.500,00	2.650,00	
ΣΥΝΟΛΟ		11.700,00	11.550,00	

Παράδειγμα 2:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Κόστος αμοιβών για την ΟΤΔ σε €	Μέσο κόστος αμοιβών σε σχέση με τον Πίνακα 1	Επιλέξιμο ποσό αμοιβών προσωπικού σε €
		(Α)	(Β)	
Συντονιστής (Γεωτεχνικός)	Σύμβαση εργασίας	4.500,00	4.300,00	11.400 €
Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) (Μηχανικός)	ΣΜΕ	2.700,00	2.300,00	
Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) (Μηχανικός)	ΣΜΕ	1.700,00	2.300,00	
Τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ) (Οικονομολόγος)	Σύμβαση εργασίας	2.500,00	2.650,00	
ΣΥΝΟΛΟ		11.400,00	11.550,00	

β. Λοιπές Δαπάνες**β.1. Μετακινήσεις**

1. Στις δαπάνες μετακίνησης περιλαμβάνονται μετακινήσεις που γίνονται αποκλειστικά για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος και δεν αφορούν μετακινήσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση των σχεδίων συνεργασίας των υπο-παρεμβάσεων Π3-77-4.1-8.1 και Π3-77-4.1-8.2.
2. Οι δαπάνες της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ακολουθούν τις προβλέψεις που ορίζονται στην υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ κοινή υπουργική απόφαση

«Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΠΑΑ και ΕΠΑΛΘ, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» (Β΄ 2943). Ως μετακινούμενοι νοούνται αυτοί της κατηγορίας II (λοιποί μετακινούμενοι), σύμφωνα με το ν. 4336/2015 (Α΄94).

3. Για την πραγματοποίηση μιας μετακίνησης εκδίδεται εντολή μετακίνησης, που αναφέρει τον τόπο, το χρόνο μετακίνησης, την αιτιολογία, προϋπολογισμό δαπάνης, αριθμό ημερών μετακίνησης που μέχρι τώρα έχουν πραγματοποιηθεί και υπόλοιπο μέχρις τις 200 μέρες. Η εντολή μετακίνησης υπογράφεται από τον Συντονιστή για τα στελέχη της ομάδας έργου και από τον Πρόεδρο της ΕΔΠ για μετακίνηση του Συντονιστή.
4. Στο πλαίσιο υλοποίησης τοπικών προγραμμάτων μπορούν να πραγματοποιηθούν:
 - α. Δαπάνες μετακίνησης των στελεχών – υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ,
 - β. Δαπάνες κινήσεις μελών της ΕΔΠ για κάθε συνεδρίασή της. Ειδικά για τα μέλη ΕΔΠ νησιωτικών περιοχών που δεν έχουν μόνιμη κατοικία στο νησί – έδρα της ΟΤΔ, οι δαπάνες μετακίνησής τους είναι επιλέξιμες.
 - γ. Δαπάνες κίνησης, διαμονής και αποζημίωσης για τη συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, συσκέψεις, συμβούλια και άλλες συναφείς δραστηριότητες, στο πλαίσιο συμμετοχής των ΟΤΔ σε δίκτυα και όργανα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 37 της υπ' αρ. 39443/12-2-2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι εν λόγω δαπάνες θα αφορούν τα στελέχη της υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ και τα μέλη της ΕΔΠ.
 - δ. Δαπάνες μετακινήσεων στο πλαίσιο πρόσκλησης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου που δεν καλύπτονται από αυτό.

β.2. Πάγια και λοιπός εξοπλισμός - Λειτουργικές δαπάνες

Στις λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες παγίων και λοιπού εξοπλισμού περιλαμβάνονται:

1. Οι δαπάνες διαμόρφωσης, επισκευής, συντήρησης και αναβάθμισης χώρων γραφείου είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι το κτήριο είναι ιδιόκτητο ή μισθωμένο και προσκομίζεται το ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης και η απόδειξη υποβολής δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακίνητης περιουσίας ή έχει παραχωρηθεί δωρεάν και προσκομίζεται η δήλωση δωρεάν παραχώρησης, τουλάχιστον έως τη λήξη του προγράμματος.
2. Οι δαπάνες για αντικατάσταση πάγιου και λοιπού εξοπλισμού, αφού έχει παρέλθει ο χρόνος απόσβεσής τους. Συγκεκριμένα προβλέπεται η προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, περιφερειακών Η/Υ εξοπλισμού γραφείων και λοιπού εξοπλισμού της έδρας και των παραρτημάτων ή υποκαταστημάτων της ΟΤΔ εφόσον υπάρχουν (υφιστάμενα ή προβλεπόμενα νέα παραρτήματα), η αναβάθμιση υφιστάμενου ηλεκτρονικού εξοπλισμού και λογισμικού, η επισκευή και συντήρηση εξοπλισμού και συσκευών, η προμήθεια και ανάπτυξη λειτουργικών συστημάτων π.χ. λογιστικά προγράμματα, προγράμματα διαχείρισης έργου κλπ.
3. Οι δαπάνες για μίσθωση /αγορά αυτοκινήτου, κατόπιν υποβολής τεκμηριωμένου αιτήματος στην ΕΥΕ ΠΑΑ και παροχή σύμφωνης γνώμης από αυτή.
4. Οι δαπάνες μίας (1) σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας για το Συντονιστή του ΤΠ ή για άτομο που μετέχει στην επιτροπή παρακολούθησης και παραλαβής έργων LEADER το οποίο ορίζεται με απόφαση της ΕΔΠ. Σε μηνιαία βάση το επιλέξιμο ποσό είναι έως 60 €.
5. Οι δαπάνες για μίσθωμα της έδρας της ΟΤΔ και των παραρτημάτων ή υποκαταστημάτων της, εφόσον υπάρχουν (υφιστάμενα ή προβλεπόμενα νέα), δαπάνες καθαρισμού, λογαριασμοί σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμοί οργανισμών παροχής ενέργειας, ύδρευσης, αποχέτευσης,

θέρμανσης, κοινόχρηστα, έξοδα αλληλογραφίας και ταχυμεταφορών, αναλώσιμα υλικά, γραφική ύλη και έντυπα.

6. Η δαπάνη για αγορά επεξηγηματικής πινακίδας, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας.
7. Οι δαπάνες για προμήθεια βιβλίων και συνδρομές σχετικές με την υλοποίηση της τοπικής στρατηγικής ή φορολογικά, λογιστικά, νομικά, εργατικά και τεχνικά θέματα καθώς και αντίστοιχες δαπάνες για σύνδεση ή συνδρομές σε βάσεις δεδομένων αντίστοιχων ή συναφών θεμάτων, καθώς και συμμετοχή σε συλλογικές εκπροσωπήσεις π.χ. Επιμελητήρια.
8. Οι δαπάνες συνδρομών σε αντίστοιχα Δίκτυα και οργανισμούς, Ελληνική Ένωση Αναπτυξιακών Εταιρειών, ELARD, Ελληνικό Δίκτυο ΟΤΔ CLLD/LEADER κλπ. που σχετίζονται άμεσα με την εφαρμογή του προγράμματος.
9. Οι δαπάνες για τραπεζικά έξοδα για το άνοιγμα και την διαχείριση των ενδεδειγμένων λογαριασμών της παρέμβασης Π3-77-4.1 (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της Τράπεζας για την εξέταση του φακέλου και της πιστοληπτικής ικανότητας της ΟΤΔ), προμήθεια τράπεζας για μεταφορά ποσών, καθώς και τα έξοδα προμήθειας εγγυητικών επιστολών που αφορούν στο τοπικό πρόγραμμα.

β.3. Εκπόνηση Μελετών – Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

1. Η ΟΤΔ υποβάλλει στην ΕΥΕ ΠΑΑ αίτημα έγκρισης κάθε νέας μελέτης, στο οποίο περιγράφεται το αντικείμενό της, τα περιεχόμενα αυτής, αναλύονται η αναγκαιότητα υλοποίησης και ο συσχετισμός της με τις δράσεις του ΤΠ και βεβαιώνεται από την ΟΤΔ η μη επικάλυψή της με υφιστάμενες μελέτες.
2. Στις δαπάνες για εκπόνηση μελετών- παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών περιλαμβάνονται:
 - α. Εκπόνηση μελετών και εν γένει παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικών με το ΤΠ.
 - β. Αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για τις ανάγκες του ΤΠ.

- γ. Ενέργειες αξιολόγησης των ΟΤΔ και των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Η αξιολόγηση του Προγράμματος σε τοπικό επίπεδο διενεργείται με ευθύνη της ΟΤΔ μέσω αυτοαξιολόγησης ή με χρήση εξωτερικού εμπειρογνώμονα ή με συνδυασμό των δύο.
- δ. Αμοιβές, λογιστών/φοροτεχνικών και νομικών συμβούλων, ορκωτών λογιστών μηχανογραφικής υποστήριξης, συμβούλων για συμμόρφωση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (GDPR), δαπάνες μελέτης, εγκατάστασης, υποστήριξης, πιστοποίησης, ελέγχων διατήρησης προτύπου ποιότητας και δαπάνες εκπαίδευσης συστήματος διαχείρισης επάρκειας, που σχετίζονται με τη λειτουργία της ΟΤΔ στο πλαίσιο του ΤΠ.

β.4. Ενέργειες εμπύχωσης

1. Οι δαπάνες που αφορούν σε ενέργειες εμπύχωσης πρέπει να ανέρχονται σε τουλάχιστον 5% της δημόσιας δαπάνης της υπο - παρέμβασης Π3-77-4.1-9.1. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να αποτυπώνονται διακριτά κατά την υποβολή του αιτήματος πληρωμής.
2. Στις ενέργειες εμπύχωσης περιλαμβάνονται:
 - α. Οι ενδεδειγμένες για κάθε περιοχή ενέργειες πληροφόρησης και προβολής για την περιοχή παρέμβασης και την τοπική αναπτυξιακή στρατηγική, ώστε αυτές να διαχέονται τουλάχιστον στον τοπικό πληθυσμό και να συνεισφέρουν στην εμπύχωσή του.
 - β. Ενέργειες διαβούλευσης με τους φορείς της περιοχής σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του προγράμματος.
 - γ. Ενέργειες δημοσιότητας πρόσκλησης των υπο-παρεμβάσεων της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027, σε τοπικά και περιφερειακά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Η δημοσιότητα δύναται να περιλαμβάνει δημοσιοποίηση της περίληψης της πρόσκλησης σε τοπικές, περιφερειακές και ηλεκτρονικές εφημερίδες, παραγωγή και

αναμετάδοση σποτ σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα και διάχυση στα κοινωνικά δίκτυα και στις ιστοσελίδες.

- δ. Η ιστοσελίδα, το δημιουργικό, το λογότυπο – η εταιρική ταυτότητα, έντυπα και οι λοιπές παραγωγές της ΟΤΔ. Το υλικό αυτό δεν μπορεί να διατεθεί προς πώληση. Για το λόγο αυτό αναγράφεται ότι διανέμεται δωρεάν. Επιπλέον, στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και αναδόχου αναγράφεται ότι τα δικαιώματα του υλικού που παράγεται στο πλαίσιο της δράσης ανήκουν αποκλειστικά στην ΟΤΔ.
- ε. Συμμετοχή ή διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων, ημερίδων και λοιπών συναφών εκδηλώσεων για την προβολή του Τοπικού Προγράμματος και των αποτελεσμάτων αυτού (δαπάνες μίσθωσης αιθουσών, μικροφωνικών εγκαταστάσεων, υλικών)
- στ. Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού (φυλλάδια, έντυπα, αφίσες, spot, ντοκιμαντέρ, κλπ), έντυπη και ηλεκτρονική προβολή, δημοσιεύσεις, καταχωρήσεις, ανακοινώσεις, δελτία τύπου (ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο), κλπ.
- ζ. Εκτύπωση εντύπων ή/και video παρουσίασης αποτελεσμάτων του ΤΠ, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την πολλαπλή αναπαραγωγή και διάδοσή τους.
- η. Ενέργειες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων τόσο του ανθρώπινου δυναμικού της ΟΤΔ όσο της ομάδας στόχου του τοπικού πληθυσμού. Η ανάπτυξη ικανοτήτων αφορά διαρκή επιμόρφωσης στις τεχνικές διαβούλευσης, τη συμμετοχικότητα και τη λήψη αποφάσεων, όπως εμπεριέχονται στο ΤΠ. Μπορούν να διεξάγονται μέσω εργαστηρίων, ημερίδων / σεμιναρίων, έντυπου υλικού και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και ότι άλλο κρίνεται πρόσφορο, αιτιολογημένα, από την ΟΤΔ.
- θ. Ενέργειες ευαισθητοποίησης, εμπύχωσης και παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης στους δικαιούχους.
- ι. Δαπάνες υλοποίησης διαγωνισμών βράβευσης ιδεών και καλών πρακτικών.

- ια. Δαπάνες των στελεχών της ομάδας εμφύχωσης της ΟΤΔ (μετακινήσεις, λειτουργικές δαπάνες) για ενέργειες που σχετίζονται άμεσα με τον σκοπό της εμφύχωσης του τοπικού πληθυσμού.
 - ιβ. Εξειδικευμένες ενέργειες εμφύχωσης μπορούν να γίνουν από εμφυχωτή με την προϋπόθεση ότι δεν θα αφορά μισθοδοσία – αμοιβή στελέχους της ΟΤΔ με οποιοδήποτε σχέση εργασίας-
 - ιγ. Ενέργειες εμφύχωσης που πραγματοποιούνται από το προσωπικό της ΟΤΔ που ασχολείται με την εμφύχωση.
3. Κάθε έντυπη και ψηφιακή ενέργεια που πραγματοποιείται στο τοπικό πρόγραμμα από την ΟΤΔ, απαιτείται να πληροί τις απαιτήσεις πληροφόρησης και ενημέρωσης, όπως αυτές προβλέπονται στον Σχέδιο Στρατηγικής Ενημέρωσης & Δημοσιότητας ΣΣ ΚΑΠ, όπως επικαιροποιείται κάθε φορά σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
 4. Στο τέλος κάθε έτους, η ΟΤΔ οφείλει να προσκομίζει στην ΕΥΕ ΠΑΑ έκθεση πεπραγμένων ενεργειών εμφύχωσης που έλαβαν χώρα στη διάρκεια της χρονιάς.

β.5. Ενέργειες Επιμόρφωσης – Συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες

1. Στην περίπτωση διοργάνωσης ενέργειας επιμόρφωσης από μια ΟΤΔ θα πρέπει να εξασφαλίζεται ελάχιστη συμμετοχή πέντε (5) ατόμων. Πριν τη διοργάνωση ή τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους ενέργειες, η ΟΤΔ ενημερώνει τον φορέα που έχει εκχωρηθεί σχετική αρμοδιότητα και κοινοποιεί στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και ΕΥΕ ΠΑΑ το θεματικό της αντικείμενο, τη σκοπιμότητα, τη διάρκεια, το κόστος και τον αριθμό των ατόμων που θα συμμετέχουν.
2. Στις δαπάνες για ενέργειες επιμόρφωσης- συμμετοχής σε συνέδρια και ημερίδες περιλαμβάνονται :
 - α. Οι δαπάνες διοργάνωσης ενεργειών επιμόρφωσης (έξοδα εκπαιδευτών, μίσθωση αίθουσας και εξοπλισμού, εκτυπώσεις, δαπάνες φιλοξενίας).
 - β. Κόστος συμμετοχής σε επιμόρφωση που διοργανώνει άλλος φορέας, ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.

γ. Δαπάνες μετακίνησης των στελεχών των ΟΤΔ αλλά και των εκπροσώπων των φορέων που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του προγράμματος εκπαίδευσης (π.χ. τα μέλη της ΕΔΠ) (ενδεικτικά, η συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες, εκδηλώσεις που διοργανώνονται από τρίτους και αφορούν σε θέματα συναφή με την στρατηγική τοπικής ανάπτυξης και την εν γένει παρακολούθηση του ΤΠ).

Συνημμένα:

1. Υπόδειγμα Πίνακα απασχόλησης Υπηρεσιακού Πυρήνα
2. Υπόδειγμα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις μισθωτής εργασίας
3. Υπόδειγμα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις έργου
4. Υπόδειγμα Πίνακα προϋπολογισμού κόστους προσωπικού
5. Υπόδειγμα Πίνακα προϋπολογισμού δαπανών 2023-2027

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

1. Υπόδειγμα Πίνακα απασχόλησης Υπηρεσιακού Πυρήνα

Πίνακας απασχόλησης υπηρεσιακού πυρήνα						
α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση (Συντονιστής /Στέλεχος)	Σχέση εργασίας – απασχόλησης* ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ, ΣΜΕ, Α/Δ	Ειδικότητα **	Επίπεδο Εκπαίδευσης *** (ΠΕ/ΤΕ/ΔΕ)	Ποσοστό απασχόλησης σύμφωνα με την απόφαση ΕΔΠ
1		ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ				
3						
4						
5						

***Σχέση εργασίας – απασχόλησης:**

ΙΔΑΧ: Σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου,

ΙΔΟΧ: Σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου,

ΣΜΕ: Σύμβαση Μίσθωσης έργου,

Α/Δ: Προσωπικό που έχει αποσπαστεί ή διατεθεί από φορείς Γενικής Κυβέρνησης και ΝΠΔΔ

Μηχανικός, Γεωπόνος, Οικονομολόγος κ.λ.π.

***** Επίπεδο Εκπαίδευσης:**

ΠΕ: Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης

ΤΕ: Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

ΔΕ: Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

**** Ειδικότητα:**

2. Υπόδειγμα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις μισθωτής εργασίας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΙΣΘΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ												
Α/Α	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΗΜ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΕΣΦ. ΕΡΓΟΔΟΤΗ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΕΠΙΘΙΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΚΟΣΤΟΣ Α/Μ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1			ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ									
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
	ΣΥΝΟΛΟ					0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	

3. Υπόδειγμα μηνιαίας μισθοδοτικής κατάστασης εργαζομένων με συμβάσεις έργου

ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΙΣΘΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ										
Α/Α	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΜΟΙΒΗ	ΕΣΦ. ΕΡΓΟΔΟΤΗ	% ΦΠΑ	ΦΠΑ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΦΠΑ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
	ΣΥΝΟΛΟ			0,00	0,00		0,00		0,00	

4. Υπόδειγμα Πίνακα προϋπολογισμού κόστους προσωπικού

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 2023-2029																	
Α/Α	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ/ ΘΕΣΗ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΚΟΣΤΟΣ Α/Μ	Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (2023-2025)				Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (2026-2029)				ΣΥΝΟΛΟ (2024-2029)			
						ΜΗΝΕΣ	% ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	Α/Μ	ΠΟΣΟ	ΜΗΝΕΣ	% ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	Α/Μ	ΠΟΣΟ	ΜΗΝΕΣ	% ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	Α/Μ	ΠΟΣΟ
					1	2	3	4=2*3	5=1*4	6	7	8=6*7	9=1*8	10=2+6	11=3+7	12=4+8	13=5+9
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	
25																	
26																	
27																	
28																	
29																	
30																	
			ΣΥΝΟΛΟ					0,00	0,00			0,00	0,00			0,00	0,00

5. Υπόδειγμα Πίνακα προϋπολογισμού δαπανών 2023-2027

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ 2023-2029										
Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Σύνολο	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕ€
1	Δαπάνες Προσωπικού									
2	Λοιπές Δαπάνες									
ΣΥΝΟΛΟ										

